

Świadczenia

Jakie i komu przysługują świadczenia z Pomocy Społecznej?

Formy pomocy

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oferując pomoc w formie świadczeń:

niepieniężnych

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia.

pieniężnych

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,

Komu przysługuje pomoc?

Pomocy społecznej udziela się z powodu (art. 7 ustawy o pomocy społecznej):

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,

- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z w/ w okoliczności.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Kryterium dochodowym

- dla osoby samotnie gospodarującej jest dochód nie przekraczający kwoty **701 zł**.
- dla osoby w rodzinie - kwota **528 zł**. (art. 8 ustawy).

Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty uprawniające do zasiłków okresowego i celowego.

Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Osobie tymczasowo aresztowanej zawieszają się prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Za okres tymczasowego aresztowania nie udziela się świadczeń (art. 13 ustawy o pomocy społecznej).

Wymagane dokumenty

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie następujących dokumentów:

1. dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
2. skróconego odpisu aktu urodzenia dziecka lub książeczki zdrowia dziecka (do wglądu) - w przypadku gdy dziecko nie figuruje w dowodzie osobistym opiekuna prawnego;
3. dokumentów określających status cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej;
4. decyzji właściwego organu w sprawie renty, emerytury, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego;
5. orzeczenia komisji do spraw inwalidztwa i zatrudnienia wydanego przed dniem 1 września 1997 r., orzeczenia lekarza orzecznika o niezdolności do pracy, niezdolności do samodzielnej egzystencji, orzeczenia komisji lekarskiej;
6. orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności;
7. zaświadczenia pracodawcy o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki

- na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe;
8. zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia uzyskiwanego na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub spółdzielni kółek rolniczych (usług rolniczych), zawierającego informacje o potrąconej zaliczce na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe;
  9. zaświadczenia pracodawcy o okresie zatrudnienia, w tym o okresach, za które były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne, oraz o okresach nieskładkowych;
  10. dowodu otrzymania renty lub emerytury, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego;
  11. zaświadczenia urzędu gminy o powierzchni gospodarstwa rolnego w hektarach przeliczeniowych;
  12. zaświadczenia wystawionego przez szkołę potwierdzającego kontynuowanie nauki w gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej, szkole ponadpodstawowej lub szkole wyższej;
  13. decyzji starosty o uznaniu lub odmowie uznania za osobę bezrobotną, utracie statusu osoby bezrobotnej, o przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu, wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych, dodatku szkoleniowego, stypendium, dodatku aktywizacyjnego albo zaświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy;
  14. decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o ustaleniu kapitału początkowego;
  15. zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego potwierdzającego zobowiązanie do opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników;
  16. zaświadczenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zadeklarowanej podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą;
  17. zaświadczenia, o którym mowa w art. 8 ust. 7 i 8 ustawy, wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego;
  18. oświadczenia o uzyskaniu dochodu, o którym mowa w art. 8 ust. 11 i 12 ustawy;
  19. zaświadczenia lub decyzji organów przyznających świadczenia pieniężne;
  20. oświadczenia o stanie majątkowym.

Świadczenia z Pomocy Społecznej

- [Zasiłek stały](#)

Zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Całkowita niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo zaliczenie do I lub II grupy inwalidzkiej lub legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz

zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Niezdolność do pracy z tytułu wieku oznacza ukończone przez kobietę 60 lat i 65 lat ukończone przez mężczyznę.

Wysokość zasiłku stałego ustala się:

1. w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości stanowiącej różnicę między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż: 645 zł (wartość obowiązująca od 1 października 2018r.).
2. w przypadku osoby w rodzinie zasiłek stały ustala się w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, zasiłek stały nie przysługuje. Osobę przebywającą w domu pomocy społecznej lub ubiegającą się o przyjęcie do niego uznaje się za osobę samotnie gospodarującą, jeżeli przed przyjęciem do domu pomocy społecznej lub rozpoczęciem oczekiwania na miejsce w takim domu była uprawniona do zasiłku stałego. Do dochodu osoby ubiegającej się i pobierającej zasiłek stały nie wlicza się kwoty zasiłku okresowego.

- [Zasiłek okresowy](#)

Zasiłek okresowy (art. 38 ustawy o pomocy społecznej) przysługuje:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej.
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Świadczenie to przyznaje się w szczególności ze względu na: długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Poprzez pojęcie dochód rodziny należy rozumieć sumę miesięcznych dochodów osób w rodzinie ustalonych zgodnie z art. 8 ust. 3 - 13 ustawy.

Zasiłek okresowy ustala się:

1. w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby.
2. w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

W przypadku podjęcia zatrudnienia przez osobę objętą kontraktem socjalnym pobierającą zasiłek okresowy, może być on wypłacany nadal niezależnie od dochodu, do dnia wynikającego z decyzji przyznającej zasiłek okresowy, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba została zatrudniona (w tej sytuacji zasiłek okresowy jest wypłacany niezależnie od

dochodu, nie częściej niż raz na 2 lata.)

- [Zasiłek celowy](#)

Zasiłek celowy (art. 39 ustawy o pomocy społecznej) może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Świadczenie to można przyznać w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom niemającym możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Zgodnie z art. 40 ustawy zasiłek celowy może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi w przypadku, gdy:

1. osoba lub rodzina poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego,
2. osoba lub rodzina poniosła straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Natomiast na podstawie art. 41 ustawy, w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

1. specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;
2. zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa, pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego (w tym przypadku zasiłek celowy może być wypłacany niezależnie od dochodu, przez okres do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba objęta kontraktem socjalnym, w trakcie jego realizacji, stała się osobą zatrudnioną).

Świadczenia w ramach programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"

W ramach Programu są realizowane działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

1. dzieciom do 7 roku życia,
2. uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
3. osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, a w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Świadczenia te realizowane są w formie:

1. posiłku,
2. świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności,
3. świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc ta może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego

(patrz art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej).

- [Usługi opiekuńcze](#)

Usługi opiekuńcze (art. 50 ustawy o pomocy społecznej)

Pomoc w tej formie przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi te mogą być przyznane także osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują: pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację, zapewnienie w miarę możliwości kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Stanin z dnia 18 grudnia 2015r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania - koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosi 18,48zł, zaś koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych wynosi 30zł.

Dla osób samotnie gospodarujących, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej (tj. kwoty 701 zł) oraz osób w rodzinie, w której dochód na jedną osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt. 2 ustawy o pomocy społecznej (tj. kwoty 528zł), usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są nieodpłatnie.

Osoby, których dochody przekraczają wyżej wymienione kryterium dochodowe ponoszą odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w zależności od wysokości posiadanego dochodu, zgodnie z poniższymi tabelami.

Odpłatność za usługi przedstawia się następująco:

Tabela 1. Wysokość odpłatności za korzystanie z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnie gospodarujących:

Dochód osoby lub osoby w rodzinie w odniesieniu do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej wyrażony w %	% odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osoby samotnie gospodarującej
do 701 zł = 100%	nieodpłatnie
od 100 % do 150 %	10%
od 150 % do 200 %	20 %
od 200 % do 250 %	30 %
od 250 % do 300 %	50 %
powyżej 300	100 %

Tabela 2. Wysokość odpłatności za korzystanie z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w rodzinie:

Dochód osoby lub osoby w rodzinie w odniesieniu do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust.1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej wyrażony w %	% odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osoby w rodzinie
do 528 zł = 100%	nieodpłatnie
od 100 % do 150 %	15 %
od 150 % do 200 %	25 %
od 200 % do 250 %	35 %
od 250 % do 300 %	50 %
powyżej 300 %	100 %

Tabela 3. Wysokość odpłatności za korzystanie ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

Dochód osoby samotnie gospodarującej lub przypadający na osobę w rodzinie:	Wskaźniki odpłatności w procentach ustalone od ceny specjalistycznej usługi za 1 godzinę dla:	
	osoby samotnie gospodarującej	osoby w rodzinie
do 701 zł = 100%	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 100% do 132,5%	1,5%	3,5%
powyżej 132,5% do 165%	3%	7%
powyżej 165% do 187,5%	5%	11%
powyżej 187,5% do 220%	7 %	15%
powyżej 220% do 237,5%	11%	20%
powyżej 237,5% do 255%	15%	25%
powyżej 255% do 265%	22,5%	32,5%
powyżej 265% do 275%	30%	40%
powyżej 275% do 282,5%	45%	55%
powyżej 282,5% do 290%	60%	70%
powyżej 290% do 310%	75%	85%
powyżej 310% do 330%	90%	100%
powyżej 330%	100%	100%

- [Praca socjalna](#)

Praca socjalna (art. 45 ustawy o pomocy społecznej)

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Praca socjalna prowadzona jest:

1. z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
2. ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i może być prowadzona w oparciu o

kontrakt socjalny.

Świadczenia